

om rådighed for personer, der ansøger om eller modtager kontanthjælp eller starthjælp alene på grund af ledighed (bekendtgørelse nr. 731 af 20. august 2003).

Der er i første fase af arbejdsmarkedsreformen sat fokus på allerede kendte værktøjer til opfølgningen af rådighedsvurderingerne i kommunerne for kontant- og starthjælpsmodtagere. Den Sociale Ankestyrelse er således bedt om at foretage en praksisundersøgelse. Endvidere er der igangsat et modelarbejde vedr. en kvantitativ benchmarking af kommunernes rådighedsadministration. Endelig er de kommunale revisorer bedt om i 2003 at foretage en særlig temarevision af rådighedsadministrationen.

Sideløbende med disse initiativer har der været gennemført en nærmere analyse af lovgrundlaget med henblik på at afklare mulighederne for at etablere et egentligt statsligt tilsyn med de kommunale rådighedsafgørelser i forhold til den gruppe af kontant- og starthjælpsmodtagere, der alene har ledighed som problem.

Regeringen foreslår på denne baggrund, at der i lov om aktiv socialpolitik etableres en udtrykkelig hjemmel til at føre et statsligt tilsyn med de kommunale rådighedsvurderinger. Forslaget supplerer den adgang, som beskæftigelsesministeren allerede har dels som ressorttilsynsmyndighed til at indkalde oplysninger fra kommunerne om deres administration af reglerne, dels til at afvise statsrefusion af udgifter, der ikke er afholdt efter reglerne.

Den foreslåede rådighedstilsynsmodel

a) Hvilke ydelsesmodtagere skal indgå i rådighedskontrollen

Målgruppen er de kontant- og starthjælpsmodtagere, som alene har ledighed som problem. Det vil sige de ydelsesmodtagere, som kommunerne vurderer som værende arbejdsmarkedsparate, og som skal være tilmeldt Arbejdsformidlingen (AF).

Den generelle kontrol vil i første omgang tage udgangspunkt i de underretninger om såkaldt »negative hændelser«, som AF sender til kommunerne. Der kan fx være tale om, at en tilmeldt kontanthjælpsmodtager er udeblevet fra en samtale-, møde- eller formidlingsaktivitet på AF eller hos en arbejdsgiver, har afvist et tilbud fra AF om arbejde eller tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller har undladt at søge konkrete åbne jobordrer efter krav fra AF.

Kontrollen vil i begyndelsen blive tilrettelagt således, at den ikke omfatter de tilfælde, hvor en kommune – efter at den har modtaget underretning fra AF om en »negativ hændelse« – vurderer, at ydelsesmodtage-

ren alligevel ikke skulle have stået tilmeldt, fordi den pågældende har andre problemer end ledighed.

Baggrunden herfor er, at en del kommuner anvender kravet om tilmelding aktivt, dvs. at de for at motivere ydelsesmodtagere, der måske ikke er helt arbejdsmarkedsparate, kræver, at de skal tilmeldes AF. Endvidere kan ydelsesmodtagernes situation have ændret sig, således at de ikke længere skal opfylde rådighedsforpligtelsen (sygdom, barsel m.v.). Der vil således være en del tilfælde, der sorteres fra, efter at kommunerne har modtaget underretningerne fra AF.

Når denne frasortering er sket, vil efterkontrollen omfatte både sager, hvor kommunerne har foretaget indgreb over for ydelsesmodtagerne, og sager, hvor kommunerne ikke har fundet anledning til at foretage sig yderligere.

»Negative hændelser« for målgruppen, der finder sted i kommunalt regi, fx afslag på eller udeblivelser fra kommunale aktiviteter eller tilbud, vil indgå i den kontrol, som Arbejdsdirektoratet vil foretage ved besøg i kommunerne, jf. nedenfor under b). Der vil blive arbejdet videre med at finde en model for, hvordan disse sager kan inddrages i den generelle efterkontrol. Der eksisterer p.t. ikke en samlet registrering af disse hændelser, hvorfra der kan udtrækkes sager til central kontrol.

Undersøgelser har vist, at der er meget store forskelle i kommunernes vurdering af, om kontant- og starthjælpsmodtagere har andre problemer end ledighed.

Forskellighederne i de enkelte kommuners vurdering af, hvor stor en del af deres ydelsesmodtagere der er arbejdsmarkedsparate, vil blive fulgt i de kvantitative benchmarking-undersøgelser, som direktoratet vil foretage, og hvor bl.a. en sammenligning af tallene for kommunernes andel af arbejdsmarkedsparate/AF-tilmeldte kontant- og starthjælpsmodtagere indgår.

Endvidere foreslås det, at der i forlængelse af Arbejdsmarkedsstyrelsens udvikling og implementering af nye redskaber til brug i kommunernes og Arbejdsformidlingens visitation af borgere etableres hjemmel til at etablere et tilsyn med kommunernes administration på visitationsområdet, jf. nedenfor under punkt 2.

Som det fremgår under punkt 2 forventes en ny visitationsmodel, regler for visitationen og et tilsyn hermed at kunne træde i kraft 1. december 2004. I forlængelse heraf vil det blive overvejet, om Arbejdsdirektoratets rådighedstilsyn fremover også skal omfatte de sager, som kommunerne – efter indberetning fra AF – frasorterer med den begrundelse, at de pågældende alligevel har andre problemer end ledighed, idet formodningen efter indkøringen af visitationsmodel